

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 130
van **VERA CELIS**
datum: 20 december 2018

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

Onderwijsplatform Europees-Aziatisch forum ASEM - Leidende rol Vlaanderen

Vlaanderen is samen met de Franse Gemeenschap vast lid binnen het onderwijsplatform van het Europees-Aziatisch samenwerkingsorgaan 'ASEM'. Via dit forum treden 27 Europese en 20 Aziatische landen met elkaar in dialoog over diverse onderwijsthema's, zoals de wederzijdse erkenning van diploma's, gezamenlijke opleidingen en kwaliteitszorg. Concrete afspraken rond deze thema's worden gemaakt op de ministeriële conferenties, die om de twee jaar plaatsvinden.

Sinds november 2017 neemt Vlaanderen samen met de Franstalige Gemeenschap het ASEM-onderwijssecretariaat op voor een periode van 4 jaar. In haar beleidsbrief 2018-2019 gaf de minister aan dat Vlaanderen hiermee een leidende rol opneemt in de samenwerking tussen Azië en de landen van de Europese Unie. Ze zou de opname van het secretariaat ook gebruiken om de Aziatisch-Europese onderwijsagenda te versterken en de Vlaamse expertise rond credittransfer en professionele stage ten dienste te stellen van de Aziatische partners.

1. Kan de minister - in opvolging van haar antwoord op schriftelijke vraag nr. 591 van 29 juni 2017 - een nieuw overzicht leveren van de activiteiten die Vlaanderen en de Franstalige Gemeenschap dit jaar samen of apart hebben ondernomen in het kader van het ASEM-onderwijssecretariaat? Kan de minister stilstaan bij de verschillende activiteiten?
2. Hoe verlopen de gesprekken en de samenwerking met de Aziatische partners? Welke initiatieven zijn er genomen?
3. Hoe evalueert de minister de leidende rol die Vlaanderen en de Franstalige Gemeenschap opnemen tot nu?
4. Zijn er nog nieuwe initiatieven in het verschiet in het kader van ASEM en welke leidende rol zal Vlaanderen in dezen opnemen? Welke doelstellingen wil de minister nog bereiken?

ANTWOORD

op vraag nr. 130 van 20 december 2018

van **VERA CELIS**

1. Het ASEM Education Secretariaat werd officieel overgedragen naar België tijdens de Ministeriële Conferentie in Seoul op 21 november 2017. Het secretariaat wordt gecoördineerd door een full time beleidsondersteuner van het Departement Onderwijs en Vorming samen met een beleidsondersteuner van de Franstalige Gemeenschap (Fédération Wallonie-Bruxelles). Het secretariaat staat in voor de ondersteuning van het ASEM Education Process. De opdrachten van het secretariaat kunnen in 3 grote blokken ingedeeld worden:

- 1) communicatieactiviteiten, 2) co-organiseren van de beleidsvergaderingen (Senior Officials Meetings en ASEM Education Ministers Meetings) en 3) ondersteunen van initiatieven en activiteiten georganiseerd door partners en stakeholders.

Hieronder geven we een overzicht van de activiteiten en realisaties in 2018 binnen deze 3 hoofdtaken van het secretariaat:

In de opstartfase van het secretariaat werd er in de eerste plaats gefocust op de uitbouw van een website en de ontwikkeling van communicatietools (templates, logo's, folder, etc.) aangezien communicatie over het ASEM Education Process één van de belangrijkste taken is van het Secretariaat. Hieronder geven we een overzicht van de **communicatietools** die het afgelopen jaar ontwikkeld en gebruikt werden:

- **Website** www.asem-education.org: tot nu toe ontwikkelde het gastland van het secretariaat een website die ingebed was in de website van het gastministerie waardoor de website telkens opnieuw ontwikkeld moest worden en weinig gebruiksvriendelijk was. Het Belgische secretariaat koos ervoor om een nieuwe **stand-alone website** te ontwikkelen die gemakkelijk overgedragen wordt naar een volgend secretariaat om op die manier meer zichtbaarheid te creëren van het ASEM Education Process. Het secretariaat is verantwoordelijk voor de verdere uitbouw en het onderhoud van de website.
- **Nieuwsbrieven**: er werd een nieuw format ontwikkeld voor 2 à 3-maandelijkse e-nieuwsbrieven. De nieuwsbrief bevat korte items met een link naar nieuwsitems en evenementen op de website. Het secretariaat is verantwoordelijk voor het opstellen en uitsturen van deze nieuwsbrieven.
- **Templates**: er werden PowerPoint en word templates ontwikkeld om de zichtbaarheid van ASEM Education te vergroten.
- **Folder**: er werd een algemene informatiefolder ontwikkeld met een korte uitleg over het ASEM Education Process en het Secretariaat om beide te promoten en om partners en stakeholders te informeren.

De inzet op en **betere communicatie en hogere zichtbaarheid** door het secretariaat wordt tot nu toe goed ontvangen door de ASEM Education Partners en Stakeholders. Ze dragen bij tot een grotere bekendheid en gedragenheid van het ASEM Education Process.

Naast de communicatieactiviteiten is een belangrijke taak van het secretariaat het (co-)organiseren van beleidsvergaderingen zoals de '**Senior Officials Meetings**' (**SOM's**) en de 'ASEM Education Ministers Meetings' (**ASEMME's**). Het secretariaat kreeg van de Ministers (ASEMME6) het mandaat om deze vergaderingen efficiënter

en relevanter te maken. Hiervoor heeft het Belgisch secretariaat een nieuw vergaderformat met interactieve workshops ontwikkeld en uitgetest tijdens de **Intermediate Senior Officials Meeting in Jakarta in juni 2018**. In samenwerking met het gastland Indonesië (Ministerie van Hoger Onderwijs Indonesië), heeft het secretariaat deze 2-daagse vergadering inhoudelijk voorbereid (selecteren van onderwerpen, uitwerken van workshopmethodieken, contacteren en selecteren van sprekers, etc.) en voorgezeten ([Link naar verslag ISOM](#)). **In oktober 2018 was Oostenrijk het gastland voor de Senior Officials Meeting 1 (SOM1)**, de eerste voorbereidende vergadering van de Ministeriële vergadering (ASEMME7) die zal plaatsvinden in mei 2019 in Boekarest, Roemenië. Oostenrijk organiseerde deze vergadering in kader van het Europees voorzitterschap in samenwerking met het Belgische secretariaat. Ook hier integreerde het secretariaat de 'workshop-format' in de vergadering ([link naar verslag SOM1](#)). Momenteel is het secretariaat bezig met de **voorbereiding van de Ministeriële vergadering (ASEMME7)** die gepland is in mei in Boekarest, in samenwerking met het Ministerie van Onderwijs van Roemenië. Eén van de belangrijkste taken van het Secretariaat hierbij is het schrijven van het zogenaamde '**Stocktaking Report**', een rapport van alle activiteiten en initiatieven die plaatsvonden tussen ASEMME6 (Ministeriële vergadering in Seoul, november 2017) en ASEMME7 (mei 2019, Boekarest). Ook hiervoor heeft het Belgische secretariaat van de Ministers in Seoul het mandaat gekregen om dit rapport aan te passen. Daarom organiseerde het secretariaat in september een vergadering met een aantal geëngageerde en ervaren partners en stakeholders om het oude format van het rapport te herzien en het meer analytisch en resultaatgericht te maken waardoor het rapport enerzijds een grotere beleidsrevelatie zal krijgen maar anderzijds een leidraad kan zijn voor de verdere ontwikkeling van initiatieven binnen het ASEM Education Process. Het secretariaat werkt nu aan dit rapport, dat voorgesteld zal worden op de ASEMME7 in Boekarest.

Tenslotte ondersteunt het secretariaat de **planning, organisatie en opvolging van 'ASEM Education Initiatives'**: dit zijn initiatieven en activiteiten die door de Ministers afgesproken worden om de Europees-Aziatische samenwerking op vlak van onderwijs te versterken. Deze initiatieven vallen onder 4 thematische prioriteiten met name: kwaliteitszorg en erkenning van studiebewijzen (*Quality Assurance and Recognition*), Samenwerking tussen onderwijs en arbeidsmarkt (*Involvement of Business and Industries in Education*), Gebalanceerde Mobiliteit (*Balanced Mobility*) en Levenslang Leren inclusief technisch en beroepsonderwijs (*Lifelong Learning Including TVET*). Deze initiatieven en activiteiten kunnen geraadpleegd worden op de ASEM Education website. Een aantal pagina's op de website geven een goed beeld van de activiteiten en initiatieven die plaatsvonden en die het secretariaat mee ondersteund heeft: [Link naar nieuwsitems](#), [link naar activiteitenplanning](#), [link naar overzicht initiatieven](#) per thema.

Een van de initiatieven waarin het Secretariaat een belangrijke rol speelt is het ontwikkelen van een **online compendium** (informatiesysteem) voor ASEM-partners en stakeholders met een overzicht van alle hoger onderwijssystemen met betrekking tot Credits en Learning Outcomes om op die manier mobiliteit tussen Europese en Aziatische landen te vergemakkelijken en aan te moedigen. Hierbij wil ASEM vooral een meer gebalanceerde mobiliteit aanwakkeren. Studentenmobiliteit vindt nog te veel plaats in één richting (van Azië naar Europa) en te weinig Europese studenten kijken uit naar Azië voor een buitenlandse studie-ervaring. Door meer inzicht te geven in de verschillende systemen en hoe systemen vergelijkbaar zijn, hoopt het ASEM Secretariaat deze gebalanceerde mobiliteit te bevorderen. De uitbouw van dit informatiesysteem is gepland voor mei 2019.

2. De samenwerking met Aziatische partner verloopt over het algemeen goed. Binnen ASEM Education is er echter een groot verschil tussen landen in de mate van engagement binnen het proces. Zo zijn een aantal Aziatische landen zeer actief: Thailand, Maleisië, Indonesië, Korea en Vietnam. Een aantal landen is matig actief

maar neemt wel deel aan een aantal activiteiten en initiatieven zoals China, Japan, Brunei Darussalam, Cambodja, India, de Filipijnen,... En sommige Aziatische ASEM-landen zijn zo goed als afwezig binnen het ASEM Education Process zoals Pakistan, Myanmar, Mongolië en Kazachstan, hoewel er met die laatste enige toenadering is voor een activiteit.

Samenwerking, zowel vanuit het secretariaat als vanuit het Vlaamse beleid lopen in het bijzonder vlot met Thailand en Maleisië. Vanuit het secretariaat hebben we een goede samenwerking met een medewerker van het Ministerie van Onderwijs uit Maleisië die tewerkgesteld was in het ASEM Education Secretariaat van Indonesië. Deze medewerker heeft het secretariaat gedurende 2 maanden ondersteund in de voorbereiding van de Senior Officials Meeting in Oostenrijk en hij zal wellicht opnieuw gedetacheerd worden naar het Belgische Secretariaat in 2019 voor de voorbereiding van de ASEMME7 in Roemenië.

Naast de samenwerking vanuit het secretariaat met Aziatische partners, is Vlaanderen vanuit haar Hoger Onderwijsbeleid sterk betrokken bij een aantal initiatieven en werkgroepen binnen ASEM Education. Hieronder een overzicht:

- **Work Placements Programme:** Vlaanderen is samen met Thailand co-chair van deze werkgroep. Andere deelnemende landen zijn Duitsland, Indonesië en Brunei Darussalam. Vlaanderen heeft in 2018 een budget van 50.000 euro voorzien voor Vlaamse studenten die op stage gaan in het tweede semester van 2018-19 naar Azië. De pilootoproep voor Vlaamse studenten is uitgestuurd in november 2018. Er zijn met dit budget ondertussen 15 dossiers goedgekeurd. Er is tevens nieuwe financiering voorzien voor de verdere uitbouw van dit programma in 2019-2020.
- **Expert group on credit transfer mechanisms and learning outcomes systems:** deze expert group wordt voorgezeten door Vlaanderen sinds 2018. Het voornaamste werk van de groep in 2018 was het opmaken van een nieuw template voor een compendium hoger onderwijs (zie hoger). Het is de bedoeling dat dit online compendium gefinaliseerd wordt tegen de ASEM ministeriële conferentie in mei 2019 in Roemenië.
- **MOOC's Initiative** (deelname aan de eerste vergadering in maart 2017 in Seoul). Dit netwerk is momenteel nog niet heel actief geweest, maar Vlaanderen blijft wel lid.

Vlaanderen heeft in oktober 2017 bovendien een policy forum georganiseerd met als thema '*The impact of changes and challenges in higher education on the academic profession*'. Dit forum heeft plaatsgevonden in Gent en had deelnemers zowel uit het Bologna- als ASEM-proces. Bovendien is Vlaanderen ook actief binnen het ASEM DUO-programma, een beurzenprogramma om een meer gebalanceerde mobiliteit te realiseren.

3. De leidende rol van Vlaanderen en de Franstalige gemeenschap vanuit het ASEM Education Secretariaat wordt sterk geapprecieerd door de internationale partners. Er zijn al een aantal aanpassingen en verbeteringen doorgevoerd in het coördinerende werk vanuit het mandaat dat het Belgische Secretariaat hiertoe gekregen heeft. Zo is er een stand-alone website uitgebouwd met een documentenluik waar alle ASEM Education-documenten geraadpleegd kunnen worden. Bovendien zorgt de nieuwe website in combinatie met de e-nieuwsbrief voor snelle en gemakkelijke communicatie over nieuws en activiteiten of evenementen. Ook heeft het Belgische secretariaat ingezet op promotiemateriaal zoals een folder en banners om het ASEM Education Process zichtbaarder te maken in internationale samenwerking. Naast de verbeteringen in communicatie heeft het Secretariaat al een aantal aanpassingen doorgevoerd die bijdragen tot een grotere beleidsrelevantie van het proces voor partners en stakeholders. De **workshop-format** die het secretariaat introduceerde in de Senior Officials Meetings leveren beleidsrelevante discussies en

informatie op voor deelnemers waardoor de meetings interessanter en relevanter worden. Bovendien brengen de workshops interessante beleidsconclusies en aanbevelingen voort voor de verdere uitbouw van het ASEM Education Process. Op deze manier wil het Belgische secretariaat het voortouw nemen **om het proces meer coherent en resultaatgericht te maken**. Het initiatief om het **Stocktaking rapport** (2-jaarlijkse rapportage voor de Ministers) aan te passen (zie hoger) moet leiden tot een meer relevant document dat gebruikt kan worden voor verdere beleidsontwikkeling en de verdere ontwikkeling van initiatieven binnen ASEM Education. Bovendien heeft het secretariaat ook het voorstel gedaan om een **permanente werkgroep** op te richten om een **doelstellingenkader** te ontwikkelen voor het ASEM Education Process waarin initiatieven verder uitgebouwd kunnen worden om op die manier de coherentie tussen de verschillende initiatieven te versterken en meer resultaten te behalen. Dit voorstel werd ondertussen opgenomen door DAAD (Duitse Academische Uitwisselingsdienst): zij zullen aan de ministers in Roemenië het mandaat vragen om deze werkgroep te coördineren met de ondersteuning van het secretariaat.

Al deze ingrepen in het proces vanuit het Belgische secretariaat worden sterk geapprecieerd door de ASEM Education partners en stakeholders.

4. Het ASEM-secretariaat zal verder haar rol zoals hierboven omschreven opnemen in de komende 3 jaren. Daarnaast zal Vlaanderen op beleidsniveau ook blijvend een trekkersrol spelen in een aantal ASEM Education Initiatieven. Binnen de 'Expert group on credit transfer mechanisms and learning outcomes systems', zal verder werk gemaakt worden van de operationalisering van het nieuwe compendium. Daarnaast worden er binnen deze werkgroep ook nieuwe initiatieven genomen rond 'grading' en het overdragen van studieresultaten over systemen heen. Met betrekking tot het ASEM Work Placement Programme, wordt het pilootprogramma van 2018-19 verder uitgerold in 2019-2020. Er wordt werk gemaakt van een folder om het programma te promoten in meer landen. De website van het programma is in volle ontwikkeling op <https://www.asemwpp.org/>. Ook zal Vlaanderen een meer gebalanceerde mobiliteit tussen Europa en Azië stimuleren door blijvend in te zetten op beurzen binnen het ASEM-DUO Programma.

BIJLAGEN

1. www.asem-education.org
2. [Rapport](#) ISOM Indonesië, juni 2018
3. [Rapport](#) SOM1 Oostenrijk, oktober 2018
4. [Publicatie](#) "Looking Back and Looking Ahead: The ASEM Education Process – History and Vision 2008-2018"